

హరదేశీ కథలు

- లలిత చిట్టె

రంగి కథ

ఎద్దు కొమ్మల్లాల ఉయ్యాలో..
ఇద్దరమె పుడితిమి ఉయ్యాలో
మనం పుట్టిన మూడెండ్లకు ఉయ్యాలో..
మన తలిదండ్రి చనిపాయ ఉయ్యాలో..
చాకలోళ్ళ అక్కలె ఉయ్యాలో
చలవ గుడ్లిచ్చి పెంచిరి ఉయ్యాలో..
పెదరాళి పెద్దమ్మ ఉయ్యాలో..
పెంచి పెద్దలు చేసి ఉయ్యాలో
పెంచి పెద్దలు చేసి ఉయ్యాలో
పెంఢ్లిళ్ళ చేసినె ఉయ్యాలో!!

చుక్కల కోకను ఎగగట్టి మడమలోతు బురదలోకి దిగి, పచుటి వరిపైరును వరసల్లో నాటుతూ.. మా రంగి ఉయ్యాల పాటలు పాడుతుంటే.. నా సామిరంగా.. తోటి మనుషులే కాదు. ఆకాశంలో ఎగిరే పక్కలు కూడా కాసేపు అక్కడే ఆగి ఆమె పాటను ఆలకించాల్సిందే పాట విన్నవాళ్ళ ఒళ్ళు పులకించాల్సిందే

రాగయుక్కంగా తాళం తప్పకుండా ఖంగున మోగే కంచు కంరంతో జోరుగా పాటను అందుకుందంటే తోటి కూలీలు కూడా రంగితో పాటు గొంతు విప్పి పాపారుగా వంత పాడాల్సిందే

చుట్టుపుక్కల పాలంలోని వారు కూడా గాలి మోసుకొచ్చే రంగిపాటను వినపడినంత మేరా ఆనందంగా వింటూ తమ పనులు చేసుకునేవారు.

పాటలే కాదు వరుసపెట్టి కథలు చెప్పడంలో కూడా మా రంగిని మించిన వాళ్ళు మా డార్లోనే లేరు. రంగి పిలవడం ఆలశ్యం పనివాళ్ళు పరిగెత్తుకుని పనులు చేయడానికి వచ్చేవారు.

పగలంతా ఎండనక, గాలనక పాలంలో రెక్కలు ముక్కలు చేసుకునే కష్టజీవులకు, పనిచేస్తూ పాడుకునే పాటలు, చెప్పుకునే కథలే వారికి అలసటను తీర్చి ఆనందాన్నిచేచి. శరీర బడలికను తీర్చి కష్టాన్ని మరిపించేవి.

బడికి సెలవలోన్న చాలు మేము కూడా మా అమృతో కలిసి ఉత్సాహంగా మా పాలానికి పరుగులు తీసేవాళ్లం. చేసుగట్టమీద, చెట్లునీడలో కూర్చుని రంగినేత కోరిన పాటలు పాడించుకుని, కమ్మని కథలు విని వాటిని దారిపాడవునా పాడుకుంటూ గుర్తుచేసుకుంటూ సాయంత్రానికి ఇంటికి తిరిగి వచ్చేవాళ్లం.

మా పాలేరు వెంగటయ్య భార్యే ఈ రంగి.

ఆలుమగలు ఇద్దరూ సంవత్సరం పాడవునా మా సేద్యం చేసి మా పంటలు పండించేవారు. పండిన పంటలో వారి కష్టానికి తగినట్లు కొంత భాగం వారికి మేము ఇచ్చేవాళ్లం. అవసరానికి, కూలి డబ్బులు కూడా నెలజీతంలాగా అందించేవాళ్లం. మడినాట్లకు, వరికోతలకు పంట నూర్చికు కూలీలను పిలిపించి అన్ని పనులూ బాధ్యతగా వాళ్లే ముందుపుండి చేయించేవాళ్లు.

మా పాలంలో ముఖ్యంగా అరటి, వేరుశెనగ, పసుపు, నువ్వులు వరివంటి పంటలు ఆయా సీజస్టలలో ప్రతి ఏటా పండించేవాళ్లం.

ఎంతో నమ్మకంగా వారి తాతల కాలం నుండి మా తాతల కుటుంబాలతో మొదలుపెట్టి మా వరకు మాతో కలసిపోయి మా పాలం పనులు, ఇంటి పనులు చేస్తూ మేము పెట్టింది తిని, ఇచ్చిన బట్టలు కట్టుకుని వాళ్ల జీవితాన్ని సాగించేవాళ్లు.

ఒక్కసారి అరవై, డెబ్బెమంది కూలివాళ్లు పాలంలో పనిచేస్తుంటే మా అమ్మ, పెద్దమ్మ వారికి సరిపడా రాగిసంకటి, పశ్చు, పచ్చడి చేసి గంపలకి సర్లపెట్టేవాళ్లు. మధ్యాహ్నం సంకటి వేళకి రంగి, చేసి పని వదిలి ఇంటికి వచ్చేది. అలవోకగా నూట ఇరవై సంకటి ముద్దలు ఉన్న ఆ గంపను నెత్తిన పెట్లుకుని పాలానికి తీసుకు వెళ్లేది. మా అమ్మ, పెద్దమ్మ కూరలు మోస్తూ రంగిని అనుసరించేవాళ్లు.

వరుసలో కూర్చున్న కూలివాళ్లకు చేతుల్లో సంగటి ముద్దలు పెట్టి, కూర పచ్చడి వడ్డిస్తే ఆకలితో ఉన్నవాళ్లు, ఆవురావురుమని కడుపునింపుకునేవాళ్లం. ఎడమ చేతిలో సంగటి ముద్ద కుదురుగా పెట్లుకుని, కుడిచేత్తో కూరను అధ్యకుంటూ ఎలా తినాలో మా రంగే నాకు నేర్చించింది.

పాలంలో వీచే పైరగాలికి కడుపులో ఆకలి కరకరలాడుతుంటే కూలివాళ్లతోపాటు కూర్చుని సంకటి తింటుంటే ఆ రుచి అద్భుతంగా అనిపించేది. ఈ రోజుల్లో పైవ్స్టార్ హోటల్లో తినేతిండి ఏమాత్రం దానికి సాటిరాదు.

పాటలు పాడుతూనే రోజంతా కథలు చెపుతూనే పనిలో మాత్రం అందరికంటే బారెడు దూరంలో ముందుగానే ఉండేది రంగి. రంగి పనిలోకి ఒంగిందంటే ఆమెతో పాటు మగవాళ్లు కూడా పోటిపడలేకపోయేవారు.

చెట్లకు ఉన్న జామకాయలు, దొండకాయలు కోసి పిల్లలకి తినడానికి ఇచ్చేది. పెద్దోళ్లకు వారి పనుల్లో సహాయపడి అవసరాల్లో ఆదకునేది. తనతోటి వారితో స్నేహంగా మెలిగి తగినట్లు మాట్లాడి వారిని మెప్పించేది.

ఎరటి వంటి రంగుతో తీరైన ముక్కుమొహంతో, నుదుట పావలా కాసంత కుంకుమ బొట్టుపెట్లుకుని కళకళలాడుతూ ఉండేది రంగి. రంగిని చూసిన వాళ్లందరూ ఆమె రైతుల ఇళ్లల్లో పుట్టాల్సింది పారపాటున ఊరి బయట ఇళ్లల్లో పుట్టింది అనేవారు. ఎప్పుడూ నోటినిండా వక్కాకు (తమలపాకులు, వక్క, సున్నం) నములుతూ ఎరబడిన పెదవులతో దొరసానిలా కనిపించేది రంగి. అందరికి తగిన సమాధానాలు ఇస్తూ తోటి కూలివాళ్లను పొచ్చరిస్తూ అందరినీ నవ్విస్తూ ఎప్పుడూ నవ్వుతూ కబుర్లు చేప్పి ఆమె ఊరివారందరికి తలలో నాలుకలా ఉండి ఒక లీడరులా అనిపించేది.

ఊర్లో ఉన్న రైతుల కళల్ని రంగి మీదే ఉండేవి.

వయసులో ఉండి, వరసైన కొందరు పోకిరి కుర్రాళ్లు రంగి వెంటబడి మాటలతో వేధించేవారు. మరికొందరు రంగి చెప్పిన పనిచేస్తూ ఆమె వెనుకే తిరిగేవారు.

ఆమె పాట, మాట నడక అన్నికూడా అద్భుతంగా ఉండి అందర్నీ ఆకర్షించేవి. అల్లిరి చేసే పోకిరి అబ్బాయిల్ని లెక్కచేసేదికాదు. అందర్నీ పురుగుల్లా విదిలించి పారేసేది ఆమె నోటి దురుసుతనానికి భయపడిన అల్లిరివాళ్ళు ఆమె జోలికి వెళ్ళడానికి భయపడేవారు.

రంగి, ఆమె భర్త వెంగటయ్య చాలా అన్యోన్యంగా ఉండేవారు. ఒక్క నిముషం కూడా రంగిని వదిలి వెంగటయ్య ఉండేవాడు కాదు. ఎప్పుడూ రంగి వెనకాలే తిరుగుతూ ఉండేవాడు పనిలోకి కూడా ఇద్దరూ కలిసేవెళ్ళేవారు. వెరిబాగులోడు, అమాయకుడు నా మొగుడు నేను లేకపోతే ఎలా బ్రతుకుతాడో ఏమో? నన్న చూడకుండా ఒక్కరోజు కూడా ఉండలేదు అని ముసిముసిగా నవ్వుతూ అందరితో చేపేది రంగి. మొగుడికి తనపై ఉన్న ప్రేమను గురించి, కథలుగా చెప్పి అందరినీ నవ్వించేది రంగి.

రంగి మాటలకు మురిసిపోతూనే ఉడుక్కునేవాడు వెంగకటయ్య. రంగికి ఇద్దరు పిల్లలు. పెద్దది లక్ష్మీ. దానికి వాళ్ళమ్మ పోలికలే వచ్చాయి. బాగా తెలివైంది. రెండోపిల్ల పేరు సరస్వతి. అది వాళ్ళ నాన్నపోలిక. చామనచాయ రంగులో అమాయకంగా ఉండేది. ఇద్దరి పిల్లలకు లక్ష్మీ, సరస్వతుల పేర్లు పెట్టుకుని ముద్దుగా పెంచుతూ వాళ్ళని చూసి మురిసిపోయేవారు. కష్టమైన పనులు చేయనివ్వకుండా ఇద్దరు పిల్లలని బడికి పంపించేవారు. ఎంత కష్టం చేసి అయినా సరే సంపాదించి ఇదర్నీ బాగా చదివించాలని, వాళ్ళ మంచి ఉద్యోగాలు చేస్తే చూడాలని ఆశపడ్డొవులు.

రంగి తక్కువకులంలో పుట్టినా ఆమె అలవాట్లు, పద్దతులు, మాటతీరు చాలా గొప్పగా ఉండేవి. పేదరికంలో పుట్టినా మనిషి నీటుగా ఉత్తికిన బట్టలు కట్టుకుని శుభంగా కనిపించేది. కానీ ఆమె మనసులో ఎప్పుడూ పెద్ద పెద్ద ఆశలు, కోరికలు రెక్కలు కట్టుకుని ఎగురుతూ ఉండేవి.

పెద్ద ఇల్లు కట్టుకోవాలని, మంచి చీరలు కొనుక్కుని ప్రతిరోజూ మార్చి మార్చి రకరకాలుగా కట్టుకోవాలని బంగారం నగలు చేయించుకుని మెడనిండా వేసుకోవాలని ఆశపడేది. అదృష్టం కలిసి వ్యోమ అన్ని కాళ్ళదగ్గరకి పరిగెత్తుకుని వస్తాయని ఆమె నమ్మేది.

వారానికి ఒకసారి మొగుణ్ణి తీసుకుని టొనుకు వెళ్ళి అక్కడ అడే మూడు సినిమాలు చూసి ఇంటికి వచ్చేది. ఆ సినిమా కథలన్నీ అందరికి వివరంగా పూసగుచ్చినట్లు చేపేది. సినిమాలోని కమెడియన్స్ చేసే పనులు చేప్పి మాటలు యాక్షన్స్ పశో చేసి చూపించి అందర్నీ నవ్వులతో నింపేది. ‘అబ్బ రంగి ఈ మాటలన్నీ ఎక్కడ నేర్చినావే? నవ్వలేక చచ్చిపోతున్నాము’ అంటూ ఊళ్ళో వాళ్ళు పశోయగా నవ్వుకునేవులు. రంగి ఎక్కడ ఉంటే అక్కడ జాతర జరుగుతున్నట్లు సందడి సందడి.

అప్పట్లో రాజమ్మ అనే ఆవిడ రంగికి మంచి స్నేహితురాలు. ఆవిడకి చిన్న వయసులోనే అర్ధాంతరంగా భర్త చనిపోవడంతో తన ముగ్గురు పిల్లల్ని పోపించుకోవడానికి కువైటు దేశం వెళ్ళింది. డబ్బు సంపాదన కౌరకే కాదుగానీ పల్లెటూర్లలో భర్త వదిలేసిన ప్రీలు, భర్త చనిపోయిన ప్రీలు వయసులో ఉండి ఒంటరిగా ఉంటే ఎంతమంది మగవాళ్ళు వెంటబడతారో? ఏవిధంగా వేధిస్తారో ఏ పరువు తక్కువ మాటలు వినాల్సి వస్తుందో అని పెద్దవాళ్ళు భయపడి ఇలాంటి ఒంటరి ప్రీలను కువైటుకు పంపించడమే తగిన మార్గంగా భావించేవులు.

చేనుదగ్గరికి, మడిదగ్గరికి పంపించి పాలం పనులు చేయించడం కంటే కువైటు పంపిస్తే సుఖపడుతుందని బాగా డబ్బు సంపాదించుకుని తిరిగి వస్తుందనే ఆశతో - ఏరికి వెంటనే వీసాలు తెప్పించి అప్పో సాప్పో చేసి టిక్కుట్లు కొని కువైటుకు పంపించేవారు.

బాగా డబ్బున్న వాళ్ళు, భర్తలు సంపాదించి పెట్టే కుటుంబాల్లోని ప్రీలు పెళ్ళికాని అమ్మాయిలు కువైటుకు వెళ్ళేవారు కారు.

భర్తలు తాగుబోతులై, కొడుతూ, తిడుతూ డబ్బు సంపాదించకుండా ఇంట్లోకి తిండికి కూడాలేని పరిష్కతుల్లో భర్త పెట్టే బాధలు భరించలేని ప్రీలు, ఏదో విధంగా కువైటు వెళ్లి డబ్బు సంపాదించుకుంటూ ఈ భర్త పెట్టే బాధలు మరిచిపోయి దూరంగా పోయిగా ఊహిరి పీల్చుకుండాం అని తాపత్రయపడ్డొళ్లు.

మరికొందరు ఆడవాళ్లు దేశంకాని దేశం వెళ్లడం డబ్బు సంపాదించడం పరువు తక్కువగా, అవమానంగా భావించేవారు. అందంగా ఉన్న ఆడవాళ్లని బొంబాయిలోనే అమ్మేస్తారని కువైటులో సేర్లు ఇండియాకు తిరిగిరానివ్వకుండా అక్కడే ఉంచుకుంటారని ఆడవాళ్లు అక్కడి సుఖాలకు అలవాటు పడి, క్రొత్తస్నేహాలు చేసి ఇంటిని, ఊరుని మరిచిపోతారని అపోహాలు పెంచుకుని కొందరు కువైటు అంటేనే మండిపడ్డొరు.

"అక్కడ పని సరిగ్గా చెయ్యకపోతే బూట్లకాళ్లతో తంతారంట. కుశాలాగా పరిగెత్తుకుని పోతుండావలే? నడుములు ఇరిగేటట్లు తంతారు సేర్లు. జాగ్రత్త" అని కుళ్లకుంటూ కొంతమంది వెళ్లేవారికి పోచురికలు చేప్పేవారు.

ఇలాంటి పరిష్కతుల్లో ఈ రాజమ్మ మూడేళ్లు కువైటులో ఉండి మంచి ఇంటిలో పనిచేసి బాగా డబ్బు సంపాదించుకుని, నాలుగు సూట్స్కేసులు నిండా బట్టలు, సామాన్లు తీసుకుని ఊళ్లో దిగింది. రాజమ్మ వచ్చిందనే వార్త తెలియగానే - స్నేహితురాలైన రంగి పరిగెత్తుకుంటూ వెళ్లి పలకరించింది.

మెళ్లో పోరం, ప్రేష్టు నిండా ఉంగరాలు, చేతికి గడియారం పెట్టుకుని జపాను సిల్యూ చీరలో మెరిసిపోతూ కనిపించింది రాజమ్మ. బ్యాగులు తెరిచి తన స్నేహితురాలైన రంగికి, తను తెచ్చిన చీరలు, నగలు, వస్తువులు అన్నీ చూపించి తన వైభోగాన్ని చాటింది.

రంగికి కూడా ఒక సిల్యూ చీర, రెండు సబ్బులు, ఒక పెంటు బాటిలు గ్రోగ్ ఇచ్చింది. కాలుమీద కాలు వేసుకుని మంచం మీద దర్జాగా కూర్చుని కువైటులో అనుభవించే సుఖాల గురించి కథలుగా చెప్పుకొచ్చింది. అందరికి కథలు చేప్పి రంగికి రాజమ్మ చేప్పి కువైటు కథలు బాగా నచ్చాయి. రాజమ్మ ఊళ్లో ఉన్న రెండు నెలలూ రంగి అమె దగ్గరికి వెళ్లి కువైటు గురించి విషయాలు ఆసక్తిగా వినేది.

అభరికి .. 'ధూ. ఏం బతుకు, ఈ బతుకు. ఎల్లకాలం కూలిపని చేసి కష్టపడి తీనే బతుకు ఎందుకు? ఎలా అయినా సరే కువైటు పోవాల బాగా దుడ్చు సంపాదించుకుని రావాల. జల్సాగా బతకాల' అని రంగి గట్టిగా నిర్ణయించుకుంది.

పనీ, పాటూ చేతగాని ఆ రాజమ్మ అంత సంపాదించుకుని వస్తే ఎర్గా బుర్గా ఉండి, పనీ పాటూ తెలిసిన తాను ఇంకెంత సంపాదిస్తానో అని కలలు కనసాగింది రంగి.

ఎలాగైనా సరే కువైటు పోయి నాలుగేళ్లు ఉండి దుడ్చు బాగా సంపాదించుకుని తిరిగి వస్తే తరువాత కూలిపని చేయకుండా ఎల్లకాలం రైతుల మోచేతి నీళ్లు తాగకుండా, స్వతంత్రంగా బతకోచ్చు కదా అని ఆలోచించిన రంగి, ఆ విషయం మొగుడు వెంగటయ్య చెవిలో వేసింది

రంగికి ముందే తెలుసు, వెంగటయ్య చ్చినా కువైటుకి పంపించడని. కానీ ఏది ఏమైనా ఏ విధంగా అయినా సరే మొగుడు ఒప్పుకున్న ఒప్పుకోకపోయినా ఎలాగైనా కువైటు వెళ్లి తీరాల్సిందే అని రంగి గట్టిగా నిశ్చయించుకుని చిన్నగా వెంగటయ్యకు చెప్పింది.

రంగి చెప్పిన మాట వింటూనే వెంకటయ్య నిర్ణాంతపోయాడు. కానేపు నోట్లోంచి మాట కూడా రాలేదు. తరువాత ఆమె చెప్పిన విషయం అర్థమయి అరికాల్లో నుండి కోపం ముచ్చిన ముంతలోకి చేరింది.

"ఎమ్మె రంగి.. నేను చచ్చినాను అనుకున్నావా? బ్రతికే ఉన్నాను అనుకున్నావా? కువైటు పోతానని చెప్పాండావు? ఇది నీకు పుట్టిన బుద్ధీనా? నన్ను వదిలి, పిల్లోళ్ళను వదిలి ఎట్టాబోతామే నువ్వు.

నేను ప్రాణంతో ఉండగా నువ్వు ఎక్కడికి బొయ్యేందుకు లేనేలేదు. నేను చచ్చినాంక నా పీనుగును డాటుకుని నువ్వు పోవాల్సిందే అతి చేప్పలు చేసినావంటే పురుగులు మందు తాగి చస్తా. ఏమనుకున్నావో? ఆ తరువాత నీ ఇష్టం వచ్చిన చోటికి పోదువుగాని - నోరుమూసుకుని ఇంట్లో పడిపుండు" అని దైర్యం చేసి కోపంగా, రంగిపైన అరిచాడు వెంగటయ్య.

పెళ్ళి అయిన ఎనిమిది సంవత్సరాలలో ఇదే మొదటిసారి వెంగటయ్య అంత కోపంగా, ఆవేశంగా మాటల్లాడటం. అయినా కూడా వెంగటయ్య కోపాన్ని రంగి లెక్కచెయ్యలేదు. అనుకున్నది ఏదైనా సరే సాధించుకునేంతవరకు రంగి నిదపోదు. అంత గట్టిపట్టుదల గలిగింది రంగి. వెంగటయ్యను ఎలా ఒప్పించాలో రంగికి బాగా తెలుసు.

"సరే మామా! నువ్వేందుకు సచేది? నేనే చస్తాలే. నాలుగేళ్ళు కువైటులో ఉండి దుడ్చు బాగా సంపాదించుకుని వస్తే పిల్లలను భాగా చదివించుకోవచ్చు. పాలం కొనుక్కని మంచి ఇల్లు కట్టుకోవచ్చు. ఇద్దరూ ఆడపిల్లలే పుట్టారు. వాళ్ళ పెళ్ళిత్తు చెయ్యాలంటే చెపులకి కమ్మలు, ముక్కకి ముక్కపుడకైనా కావాలి కదా అనుకున్నాను. తప్పా?"

" ఎంతకాలం చిట్టే వాళ్ళ సేర్యం చేసి వాళ్ళ పోసిన కూట్టీత్తు తాగుతాం? ఎల్లకాలం కూలిపనులు చేసుకూ బ్రతికి పిల్లోళ్ళను కూడా కూలిపనికి పంపిధామా? నువ్వే చెప్పు" అని అన్నం తినకుండా అలిగి పడుకుంది రంగి. ఒకరోజంతా కోపంగా అలాగే గడిచింది. రంగి లేవలేదు.

ఎప్పుడు నవ్వుతూ అందర్నీ నవ్విస్తూ అటూ ఇటూ తిరుగుతూ ఉండే రంగి ఏడుస్తూ అలిగి ఒక మూలన ముసుగేసుకుని పడుకునేసరికి వెంగటయ్యకి కాళ్ళూ చేతులు ఆడలేదు.

ఎనిమిదేళ్ళ కాపురంలో ఎప్పుడూ ఇలాంటి పరిస్థితి వెంగటయ్యకు ఎదురుకాలేదు. ఇప్పుడు రంగి మీద కోపం రాలేదు కానీ కువైటుకు రమ్మని పిలిచి ఆలుమగల్లి విడదీసే ఆ రాజమ్మ మీద వళ్ళ మండింది వెంగటయ్యకి. వెంటనే కోపంగా భుజాన గుడ్డ వేసుకుని రాజమ్మ ఇంటికి వెళ్ళాడు.

"ఎమ్ము.. రాజమ్మ నీకంటే మొగుడు సచ్చినాడు కాబట్టి కువైటు బొఱునావు. నా పెళ్ళానికి ఎందుకు కువైటు గురించి చెప్పి నేర్చించి పాడుచేసినావు? నీకు బుద్ది ఉండా" అని ఎగిరినాడు.

" నాతో ఏం మాటలు నీకు? మొగోడివైతే నీ పెళ్ళానికి నచ్చచెప్పుకో. కువైటుకి పంపించకుండా సంపాదుంచి, పెళ్ళాన్ని పిల్లోళ్ళను బాగా సాకు" అని ఈసండించి మొహన తలుపు వేసుకుంది.

ఇక మాటల్లాడేందుకు ఏమీ లేక నోరుమూసుకుని చక్కా ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు వెంగటయ్య. మెల్లగా వచ్చి రంగి పడుకున్న మంచం మీద ప్రక్కన కూర్చున్నాడు. రంగి మీద చెయ్యావేసి "రంగి లేచి అన్నం తిను. నువ్వు తినకపోతే, నేను తినని నీకు తెలుసుగదమ్ము.. లెయ్య మే!" అన్నాడు రంగి ఇంకా ముసుగు గట్టిగా బిగించుకుని మంచానికి అటువైపు తిరిగి వెక్కిత్తు పెట్టి ఏడవసాగింది.

రంగి కళ్ళలో నీళ్ళు చూస్తే వెంగటయ్య తట్టుకోలేదు. వెంగటయ్య మనసు కరిగింది.

"అదికాదే రంగి నువ్వు లేకుండా నేను ఒక్కరోజు కూడా ఉండలేనే రంగి. నిన్ను చూడకుండా ఉంటే నాకు తిండి సయించదు. కంటికి నిదరాదు. నీకు తెలుసుకదే నన్ను వదిలి ఎట్టా కువైటుకు పోతావే" అన్నాడు వెంగటయ్య దీనంగా.

"నాలుగేళ్ళు ఎంతలో తిరుక్కొని వస్తాయి మామా! మన ఇద్దరం ఒకరం మొఖాలు ఒకరం చూసుకుంటూ బతికితే చాలా? మనకు ఇద్దరు ఆడపిల్లలు ఉన్నారు కదా? వాళ్ళ బతుకు భాగుపడాలంటే దుడ్చు సంపాదుంచి వాళ్ళను బాగా సదివించాల గద? మరి నన్ను

కువైటుకి పంపించను, నిన్న చూడకుండా ఉండలేను అంటే ఎట్లా? పిల్లలను నువ్వు భద్రంగా చూసుకుంటే నేను కువైటు పోయి తొందరగా తిరిగి వస్తాకదా” అంది రంగి.

”రంగి.. మరే.. మరీ.., ఎరగా, బురగా నీ మాదిరి వయసులో ఉండే ఆడోళ్ళు కువైటు పోతే అక్కడి సేర్లు తిరిగి మన దేశం పంపించరంటమై. నువ్వు రాకపోతే నేను ఎట్లా బతికేది? ” అని తను భయపడే విషయం బయటకి చెప్పి కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకున్నాడు వెంగటయ్య.

మొగుడు ఏ విషయంలో భయపడుతున్నాడో రంగికి అర్థమయింది. ”అదేంది మామా ఆడదానిలా అట్ల ఏడుస్తావు? నా గురించి భయపడతావా? నా సంగతి నీకు తెలియదా? సేర్లను కాదు వాడి నాయన్న గాదు ఎవడినైనా సరే నేను లెక్క చేస్తానా? ఎనిమిదేళ్ళు నీతో సంసారం చేసి ఇద్దరు చిడ్డల్చి కని నిన్న మరిచిపోయి అక్కడే ఎట్లాపుంటాను? కడుపుకు కూడు తింటానా? గడ్డి తింటానా? కడుపుకు కూడు తిని ఒంటికి గుడ్డ కట్టే ఏ ఆడది అయినా సిగ్గు విడిచి ప్రాణం పోయినా అట్లాంటి పనులు చేస్తాదా? కట్టుకున్న మొగుడ్డి మరిచిపోతాదా? నామీద నీకు నమ్మకం లేదా? ” అని గట్టిగా మాటలాడింది రంగి.

జపాను చీర కట్టుకుని వంటినిండా బంగారు నగలు పెట్టుకుని రెండేళ్ళ తరువాత దేవతలా మెరిసిపోతూ విమానం ఎక్కి ఊర్లోకి తిరిగి వచ్చే రంగిని ఊహించి చూసుకుంటూ అతికష్టం మీద సరే అని ఒప్పుకున్నాడు వెంగటయ్య.

వెంగటయ్య ఒప్పుకోవడం అలస్యం వెంటనే పాస్సపోర్టు కోసం పరుగులు పెట్టింది రంగి. నెలరోజులు తిరక్కముందే పాస్సపోర్టు తెప్పించుకుని కాపీలు తీసి ఏజంటు చేతికి ఇచ్చి అర్థంటగా కువైటు వీసా తెప్పించమంది రంగి.

ఆ ఏజంటు ఇలాంటి వాళ్ళకోసమే ఎదురుచూస్తూ ఉంటాడు కాబట్టి ”అలాగే రంగి నీలాంటి హూఫారయిన ఆడవాళ్ళు కువైటు పోతే డబ్బు వాగా సంపాదించవచ్చు. నీ పని చూసి మెచ్చుకుని కువైటు సేర్లు నీకు మంచి జీతం ఇస్తారు. తొందరగా నీకు వీసా తెప్పించే బాధ్యత నాది నువ్వు సంతోషంగా ఉండు” అని రంగికి నమ్మకం కలిగించాడు.

వాడు చెప్పినట్టే. వీసా తొందరగా వచ్చేసింది. ”మెడికల్ చేయించడానికి విమానం టిక్కెట్టుకు డబ్బు తీసుకురా” అన్నాడు ఏజంటు.

ఉన్న ఒక్క మడికయ్య అమ్మితే ఎట్ల బతకాల అంటూ బాధపడే వెంగటయ్యకి నచ్చచెప్పి ఉన్న కాస్త పాలం అమ్మ వచ్చిన డబ్బు అంతా ఆ ఏజంటు చేతుల్లో పోసింది రంగి.

రంగి కువైటు వెళుతోంది అనే విషయం ఊర్లో అందరికి తెలిసిపోయింది. ”ఎమ్మె రంగి! నువ్వు కువైటు పోతే చిట్టే వాళ్ళ సేర్యం ఎవరు చేస్తారు? పాలం పనుల కాడ అలుపు లేకుండా ఇంక పాటలు ఎవరు పాడతారు? ” అని వాళ్ళు అడగడం మొదలుపెట్టారు.

”నేను కువైటు వెళుడానికి మామామ ఒప్పుకున్నాడు. మా రైతు కూడా సరే పోయి సంపాదించుకుని పిల్లలను బాగా చదివించు అని చెప్పాడు. అయినా, మా రైతుల సేర్యం చేయడానికి మామామ ఉన్నాడు కదా? నేను వెళ్ళి నాలుగేళ్ళలో తిరిగి రానా? ” అని అడిగిన వారందరికి సమాధానం చెప్పింది రంగి.

రంగి సంతోషంగా మెడికల్ చేయించుకుంది. విమానం టిక్కెట్టు కూడా కొనుక్కుంది. వెళ్ళేరోజు దగ్గర కాగానే రాములవారి గుడికి వెళ్ళి టెంకాయ కొట్టుకుని దళ్ళం పెట్టుకుంది. కువైటు వెళ్ళు తిరిగి వచ్చేంత వరకు ఇద్దరు పిల్లలని, మొగుడ్డి చల్లగా చూడమని వేడుకొంది. తరువాత చీరకొంగు నోటికి అడ్డం పెట్టుకుని కాసేపు ఏడ్చింది. పిల్లలిద్దరిని దగ్గరకి తీసుకుని అన్ని జాగ్రత్తలు చెప్పింది.

శానీ వెంగటయ్య మాత్రం బాధను దిగమింగుకోలేక ఒకవోట కూర్చోలేక, నిలబడలేక దిగులుగా అటూ ఇటూ తిరుగుతున్నాడు. ఏదో ఒకటి అడ్డం వచ్చి రంగి ప్రయాణం నిలిచిపోతే బాగుండును అని మనసులో తనకు తెలిసిన దేవుళ్లను అందరినీ కోరుకుంటున్నాడు. కళ్లుల్లో తిరిగే కన్నిటిని మాటిమాటికీ ఎవరూ చూడకుండా పై గుడ్డతో వత్తుకుంటున్నాడు.

ఏ నిముషంలో అయినా మనసు మార్పుకుని మిమ్మల్ని వదిలి ఆ కువైటు పోను అని అంటుందేమో అని ఆశగా రంగి మొఖంలోకి చూస్తున్నాడు వెంగటయ్య.

వెంగటయ్య పరిస్థితి చూసి అత్త వర్షాన కొందరు ఆడవాళ్లు ఎగతూళి చేయడం మొదలు పెట్టారు.

"రంగి పోతే పోనీలే వెంగటా..! నేనున్నానుకదా నిన్న చూసుకుంటాలే. నువ్వు దిగులు పడమాకు" అని కిసుక్కున నవ్వింది ఒకావిడ.

"నువ్వు బాధపడమాకు అల్లుడా. నా కూతుర్చిచ్చి పెళ్ళి చేస్తాలే నీకు" అంది నవ్వుతూ ఇంకొక ఆవిడ.

వాళ్ల మాటలు, నవ్వులు వెంగటయ్య చెవిన పడటంలేదు. వెంగటయ్య మనసు మనసులో లేదు. జబ్బు వచ్చిన మనిషిలా తయారయ్యాడు వెంగటయ్య.

"మొగోడివి నువ్వే ఇంత దిగులుపడితే పిల్లలు ఇంకెట్లు? దిగులు పడతారు మామా. ధైర్యం తెచ్చుకుని పిల్లలని బాగా చూసుకో ఇట్లాబోయి అట్లా వచ్చేయునా?" అంది రంగి. ఇంట్లో సనులన్నీ చక్కబెడుతూ.

పిల్లలను చూస్తావుండమని ఇరుగుపారుగు వారికి మరీ మరీ చెప్పింది. తరువాత మా ఇంటికి వచ్చి మా అమ్మ చేతులు గట్టిగా పట్టుకుని "నా బిడ్డలు కాదు శాంతమా.. నీ బిడ్డలే అనుకుని వాళ్లకి ఏం తక్కువ లేకుండా కడుపుకి తిండి పెట్టు. అవసరం అయితే అయ్యుకు చెప్పి దుడ్డు ఇప్పించు. నేను కువైటు నుంచి వస్తానే మీరు ఇచ్చిన దుడ్డు వడ్డితో పాటు ఇచ్చేస్తా. మీ బుఱం నేను ఉంచుకోను. మీ కూట్టిత్తు తాగి బ్రతికిన వాళ్లం. ఇవి చేతులు కాదు. కాళ్లనుకో" అని ఏడ్డింది.

"వద్ద అంటే కువైటు పోతా అని ఇన్ని రోజులు ఎగిరి, ఇప్పుడు నువ్వు ఏడ్డిది ఎందుకు? సరేలే భద్రంగా పెళ్ళి తొందరగా తిరిగిరా. ఇద్దరు ఆడపిల్లలు తల్లి లేకుండా ఎలా ఉంటారు?" అంటూ మా అమ్మ జాగ్రత్తలు చెప్పింది. ప్రక్కనే నిలబడి చూస్తున్న నన్ను చూసి "నీకోసం కూడా కువైటు నుండి మంచి బొమ్మలు తెస్తా లలితమా.. నువ్వు బాగా చదువుకో. మా లక్ష్మిని, సరస్వతిని కూడా బాగా చదువుకోమని చెప్పు" అంటూ వీడ్జ్‌లు పలికింది రంగి.

రంగి వెళ్లే సమయంలో బస్సు ఎక్కేటప్పుడు కూడా ఆ చుట్టుప్రక్కల ఎక్కడా వెంగటయ్య కనపడలేదు. "నువ్వు వెళ్లేది నేను ఈ కంటితో చూడలేను రంగి నువ్వు భద్రంగా పో" అని చెప్పి కళ్లు తుడుచుకుంటూ చేసుకాడికి పెళ్ళిపోయాడు వెంగటయ్య. ఆ రోజు చేను దగ్గర ఆ కాలువ నీటిలో ఎన్ని కన్నిత్తు కలిసి చేసులోకి పారాయో వెంగటయ్యకే తెలుసు.

మా ఇంటి బయట అందరూ కూర్చుని బస్సుకోసం ఎదురు చూస్తా కువైటు గురించి తెలిసిన విషయాలు చెప్పుకుంటున్నారు. ఇంతలో రంగి చిన్న కూతురు సరస్వతి వాళ్లమ్మ దగ్గరకి వచ్చి వడిలో కూర్చుని చేతితో వాళ్లమ్మ గడ్డం పట్టుకుని "అమ్మ ఒకసారి నువ్వు ఉయ్యాల పాటపాడమా.. నాకు వినాలని ఉంది. మళ్ళీ నువ్వు ఎప్పుడు వస్తావో... ఎప్పుడు పాటపాడతావో కదా" అంది దిగులుగా.

ఆ సమయంలో ఆ పిల్ల మాటలకి రంగి హృదయంలో ఎన్ని సముద్రాలు పాంగి పార్లాయో నాకు తెలియదు. ఆ వయసులో నాకు అంతగా అర్థం కాలేదుకానీ ఆ ఉయ్యాల పాటను పాడుతూ దుఃఖంతో గొంతు మూసుకుపోగా మధ్య మధ్యలో పాటను ఆపి రైట కొంగుతో కన్నిత్తు తుడుచుకుంటూ ఏడుస్తా జిరపోయిన గొంతుతో ఆ రోజు రంగి పాడిన ఆ ఆఫరు పాటను మాత్రం ఎప్పటికీ నేను మర్చిపోలేను. రంగి దుఃఖాన్ని చూసి పాట వింటున్న అందరి హృదయాలు కూడా బరువెక్కి వారి కళ్లు తడిగా మారాయి.

ఆ రోజుల్లో కువైటు వెళ్ళే పనిమనుషుల్ని బొంబాయిద్గారా మాత్రమే పంపించేవారు. మృదాసు, ప్రౌదరాబాదుల్లో వారికి ఇమిగ్రెషను దొరకదని. ఆఫీసర్లు ఇక్కడ వారికి కువైటు వెళ్ళడానికి అనుమతి ఇవ్వరని అనుకునేవారు.

అందువలన మా ఊరి ఏజంటు రంగిని బొంబాయికి తీసుకుని వెళ్ళాడు. అక్కడ బొంబాయిలోని ఏజంటుకు రంగిని అప్పగించి ఎయిర్పోర్టులో మంచి ఆఫీసర్లు, తెలిసిన వాళ్ళు డ్యూటీలో ఉన్న సమయంలో ఇమిగ్రెషను చేయించి రంగిని కువైటుకు పంపించమని చెప్పాడు.

అక్కడ బొంబాయిలో ఆ ఏజంటుకు ఒక ఆఫీసు దానికి అనుకుని ప్రక్కనే రెండుగదులు ఉన్నాయి. వీసాల గడువు అయిపోయిన వారు, టీక్కెట్లు తేదీలు కుదరని వారు, ఇమిగ్రెషను కుదరక ఎయిర్పోర్టు నుండి తిరిగివచ్చి వీలయిన ఇంకో రోజు ఇమిగ్రెషను కోసం ఎదురు చూసే వాళ్ళు, పాస్పోర్టు సమస్యలతో వెళ్ళలేక ఆగిపోయిన ఇమిగ్రెషను వారు ఆ గదుల్లో ఎన్నో రోజులనుండి ఉంటూ తెచ్చుకున్న డబ్బుతో తిండి కొనుక్కని తింటూ కాలం గడుపుతున్నారు.

వారందర్చీ చూసి వారి సమస్యలన్నీ విన్న రంగి తనకు ఎప్పడు ఇమిగ్రెషను అవుతుందో? టీక్కెట్లు ఒ.కె అయి కువైటు వెళతానో అని కాస్త దిగులు పడింది. ఆలోచిస్తూ అక్కడే ఆఫీసులో కూర్చుంది రంగి.

అక్కడే కుర్చీలో కూర్చుని ఉన్న బొంబాయి ఏజంటు కింద కూర్చుని వున్న రంగిని పరిశీలనగా చూసాడు.

చక్కటి కనుముక్కు తీరుతో ఎరుటి వంటి రంగుతో, అందంగా ఉన్న రంగిని చూసి ఆ ఏజంటు కళ్ళు మెరిసాయి. అతడి ముఖంలో చిరునవ్వు తొంగి చూసింది.

"ఎయ్ రంగి ఇక్కడికిరా" అని పెలిచాడు. రంగి కలవరపడుతూ లేచి నిలబడింది.

"నువు వీళ్ళతో పాటు ఈ గదుల్లో ఉండలేవు కానీ.. నాతోపాటురా! నీకు కూడా నేనుండే చోట ఒక రూము ఇస్తాను అందులో ఉందవుగాని" అన్నాడు.

రంగికి ఏమి జవాబు చెప్పాలో తెలియలేదు. కాదంటే కోపం వస్తుందేమో, ముందే ఒంటరిగా ఉంది. తొందరగా ఇమిగ్రెషను చేయించి పంపేస్తే చాలు. అందుకే కాస్త మంచిగా మాట్లాడితే పనులు తొందరగా చేయించి కువైటు వెళ్ళే విమానం ఎక్కిస్తాడు అనుకుంది అమాయకంగా రంగి.

"నరే సారూ!" అంటూ తన బట్టలున్న సంచి చేతిలో పట్లుకుని ఆ ఏజంటుతో పాటు బయలుదేరింది రంగి.

అక్కడే ఆ రూముల్లో కొంతకాలం నుండి ఉంటున్న వాళ్ళు కొందరు రంగివైపు జాలిగా చూసారు. పాపం ఆ చూపులకు అర్థం తెలిసి ఉంటే ఆ ఏజంటు వెంట అలా వెళ్ళి ఉండేదే కాదు.

మరికొందరు ఏజంటువైపు చూసి ముసిముసిగా నవ్వారు. ఆ నవ్వులలోని అర్థం కూడా రంగికి అప్పడు తెలియలేదు. తెలిసేవుంటే కాస్త ఆగి కొంచెం ఆలోచించి ఉండేది.

ఆ రాత్రి ఆ ఏజంటు రంగికి, చికెన్ బిరియానీ తెచ్చిపెట్టాడు. అది తిని ప్రయాణంతో అలసిపోయివున్న రంగి ఆ రాత్రి బాగా నిదపోయింది.

మరుసటి రోజు ఉదయాన్నే "రంగి! మంచిచీర కట్టుకుని తయారవు ఈ రోజు నీకు బొంబాయి చూపిస్తాను" అన్నాడు.

బొంబాయి చూడాలని ఎప్పటినుంచో రంగికి కోరిక. అయినా గదిలో కూర్చుని చేసేదేమీ లేదు. ఇమ్మగేసను అయి, టికెట్లు ఓకె కావడానికి ఇంకా రెండురోజులు పడుతుంది అని ఏజంటు చెప్పాడు. కాబట్టి బయటికి వెళ్లి బొంబాయి చూడటమే మేలు. సరే అని తొందరగా తయారయింది రంగి. రాజమ్మ ఇచ్చిన జపాను సిల్వర్ చీర కట్టుకుని పొడవైన జుట్లు క్రిందివరకు అల్లి రబ్బరు బాండు వేసి ముఖానికి పొడరు అద్దుకుని బయలుదేరిన రంగిని, ఆమె వంపుసాంపుల్ని అందాన్ని కళ్ళార్పకుండా చూసాడు ఆ ఏజంటు.

అక్కడే పార్చు చేసి ఉన్న సూక్షటరు బయటికి తీసి ఎక్కి తన వెనక కూర్చోమన్నాడు. అతని వెనుక కూర్చోవడానికి సంశయించింది రంగి. "టైమయిపోతోంది తొందరగా కూర్చో" అంటూ ఆమెను తన భుజం పట్టుకుని జాగ్రత్తగా కూర్చోమన్నాడు.

రంగికి అంతా కొత్తగా వింతగా ఉంది. కాదు కూడదు అంటే ఏమి అంటాడో అని ఒకవైపు భయం. అలా మొట్లమొదటిసారి పరాయి మగవాడి వెనుక భుజాన్ని గట్టిగా పట్టుకుని సూక్షటర్స్పై కూచుంది రంగి.

ఊళ్ళో మామ ఎద్దులబండి తోలుతూ ఉంటే వెనక కూర్చోవడమే తప్ప ఇలా ఎప్పుడూ సూక్షటర్స్పై కూర్చోలేదు రంగి. సూక్షటరు వేగంగా బొంబాయి రోడ్డుపై వెళుతుంటే గాలిలో తేలిపోతున్నట్లే ఉంది రంగికి.

ఎక్కడ పడిపోతానో అని ఆ ఏజంటు భుజాల్చి ఇంకా గట్టిగా పట్టుకుంది రంగి. బొంబాయి అంతా త్రిప్పి చూడవలసిన ప్రదేశాలన్నీ బాగా చూపించాడు ఆ ఏజంటు. మధ్యహ్నం లంచ్, రాత్రి డిస్ట్రిబ్యూటరు కూడా బయటే హోటల్లో తిని ఆలశ్యంగా రూముకు వచ్చారు.

మరుసటి రోజు మటన్ తెచ్చి రంగి చేతికి ఇచ్చి ఇంట్లోనే వంట చేయమన్నాడు. మధ్యహ్నం ఇంటికి వస్తూ తనకి విస్త్రి బాటిలు రంగికి బీరు బాటిలు తీసుకువచ్చాడు. రంగి ఎంత వద్దన్నా వినలేదు. "చాలా బాగుంటుంది. నువ్వు తాగాల్సిందే" అంటూ ఘుల్గగా తాగించాడు. తర్వాత జరిగిందేదో గుర్తులేదు. పొద్దున్నే గుర్తొచ్చినా చెయ్యగలిగిందేమీ లేకపోయింది! అలా ఆరునెలలు గడిచిపోయాయి. ఈ మధ్యలో అపుడపుడూ ఆ ఏజంటు తన స్నేహితులను కూడా రూముకు పిలిచి పార్టీలు ఇచ్చి వారితో పాటు కలిసి త్రాగేవాడు. రంగికి కూడా బాగా తాగించేవారు. మత్తు ప్రపంచానికి అలవాటుపడిందో, బాన్నె పోయిందో తేలీని పరిష్ఠాతి. !!

రంగికి తన ప్రపంచమే మారిపోయినట్లు ఉంది. ఒకవైపు పిల్లలు, భర్త ఊరు గుర్తొస్తున్నాయి. మరోవైపు కువైటు వెళ్ళాలి అనే కోరిక కదలాడుతోంది. ఇటు ఏజంటు టికెట్లు ఓకె చేయించేమాట అసలు ఎత్తడం లేదు. రోజులు అలా గడుస్తున్నాయి. ప్రతిరోజూ రంగి ఆ ఏజంటును టికెట్లు విషయం, కువైటు ప్రయాణం విషయం అడుగుతూనే ఉంది.

ప్రతిరోజూ రంగి ఆ ఏజంటును బ్రతిమాలుతోంది. తనను తన ఊరికైనా పంపించమని ప్రాధీయపడుతోంది. కానీ ఆ ఏజంటు రంగి మాట అస్పులు వినడం లేదు. ప్రతిరోజూ మూడుపూట్లు చిరియానీ భోజనం రెండుపూట్లు విస్త్రి పానం అలవాటు చేసాడు. రంగికి మత్తులోనే దాదాపు కాలం గడుస్తోంది. తన మాట మారిపోయింది. ప్రాణానికి ప్రాణమైన తన పాటను కూడా మరిచిపోయింది. అపుడపుడూ తన పిల్లలు, భర్త వెంగటయ్య గుర్తు వచ్చేవారు. అపుడు కానేపు కూర్చుని ఏడ్డేది.

మళ్ళీ సాయంత్రం అయితే యథావిధి ఏజంటు కార్యక్రమాలన్నీ మామూలే. ఈ మధ్య ఆ ఏజంటు రంగి ఎక్కడ పారిపోతుందో అని తన ఇంటికి బయట తాళం వేసుకుని ఆఫీసుకు వెళ్లిపోతున్నాడు.

ఒక సంవత్సరకాలం మత్తుగా అలాగే గడిచిపోయింది.

ఇక్కడ వెంగటయ్య, భార్య రంగి కువైటు నుండి ఉత్తరం రాస్తుందని పోను చేస్తుందని కంటికి కాయలు కాచేలా ఎదురు చూస్తానే ఉన్నాడు. కువైటు నుండి వచ్చేవాళ్ళందరినీ కలిసి "మా రంగి ఎలా ఉంది? " అని అడుగుతూ ఉన్నాడు. అయితే వాళ్ళందరూ "రంగి కువైటులో లేదు" అనే సమాధానం చెపుతున్నారు.

వెంగటయ్యకు ఏమి చెయ్యాలో అర్థంకాలేదు. అసలు రంగి బుతికే ఉందా? ఉంటే ఎక్కడ ఉంది? ఎలా ఉంది? ఏమయింది? ఎందుకు జాబు కూడా రాయలేదు అనే ప్రశ్నలతో వెంగటయ్య దిగులు చెందాడు.

ఒకరోజు ఊళ్ళో నుండి శేఫర్ అనే అతను ఏదో పనిమీద బొంబాయి వెళ్లి తిరిగి వచ్చాడు. ఊళ్ళోకి వస్తానే హడావిడిగా వెంగటయ్య దగ్గరకి పరిగెత్తుకుని వచ్చాడు.

"వెంగటయ్య .. ఓ వెంగటయ్య నీ భార్య రంగి కువైటు పోలేదు. బొంబాయిలో ఒకడితో తిరుగుతోంది. నాకళ్ళతో నేను చూసాను. నన్న చూసి చాటుకు తప్పుకుని దూరంగా పోయింది. నువ్వేమో ఇక్కడ తిండి తినకుండా దానికోసం ఎదురు చూస్తున్నావు" అని ఆ చేదు వార్తను వెంగటయ్య చెపిలో వేసాడు.

ఆ వార్త వినగానే వెంగటయ్య కాళ్ళ క్రింద భూమి కదిలింది. నిలబడలేక క్రిందకూలబడ్డాడు. నమ్మలేని నిజం వెంగటయ్యను కుంగదీసింది.

మెల్లగా లేచి శక్తి కూడదీసుకుని బొంబాయి వెళ్లి ఎలాగైనా రంగిని వెతికి పట్టుకుని ఊళ్ళోకి తీసుకురావాలని నిశ్చయించుకున్నాడు.

మా నాన్న దగ్గరికి వచ్చి కాళ్ళు పట్టుకుని ఏడుస్తా "అయ్యా చూసావా అది ఎంత పనిచేసిందో? కువైటు పోవద్దు అంటే పోతా అని పోయింది. ఇప్పుడు అది కువైటులో కాదు బొంబాయిలోనే ఉందట. ఇన్నిరోజులూ దాని జాబుకోసం చూసి చూసి, పిల్లలు నేను నిద్రాపోరాలు మాని దిగులు పడినాము. అది ఈ మాదిరిగా తెలివి తక్కువపని చేసింది అంటే నేను నమ్మలేకుండా ఉన్నాను. దానికి ఏమయిందో ఏమో? నేను మన ఊరి ఏజంటును తీసుకుని బొంబాయి వెళ్లిదాన్ని తీసుకుని వస్తాను. నాకోసం కాకపోయినా పిల్లలకు తల్లి కావాలి కదా? " అన్నాడు.

వాడి ఏడుపు చూసి మా నాన్నకు జాలికలిగింది. "సర్లే పోయి దాన్ని తోడుకునిరా. ఈ సంగతి ఊర్లో ఎవరికీ చెప్పకు" అని రెండు వేలు డబ్బు జేబులోనుండి తీసి బొంబాయి వెళ్ళడానికి ఖర్చులకోసం వెంగటయ్య చేతిలో పెట్టాడు మా నాన్న.

మా ఊరి ఏజంటుతో కలిసి రైలు ఎక్కి బొంబాయి వెళ్లాడు వెంగటయ్య. వెళ్లాక బొంబాయి ఏజంటు కాళ్ళు పట్టుకుని "ఒక్కసారైనా దానిముఖం చూడాలి" అని ప్రాథేయపడ్డాడు పడ్డాడు వెంగటయ్య. అతన్ని విడవకుండా వెంబడిస్తా మూడురోజులు అలాగే కూర్చున్నాడు. వెంగటయ్య పోరుపడలేక రంగిని ఆఫీసు దగ్గరకి పిలిపించాడట. వెంగటయ్యని చూడగానే మత్తంతా దిగింది. పిల్లలు, భర్త, మర్యాద గుర్తుకొచ్చాయి

వాడు రంగిని ఆఫీసు దగ్గరికి పిలిపించాడట. వెంగటయ్యను చూడగానే భోరున ఏడుస్తా కాళ్ళమీద పడిందట రంగి. ఆ సమయంలో ఆ భార్యాభర్తల హృదయాల్లోని వేదన మాటల్లో చెపునలవికాదు.

"సరే ఇక మన ఇంటికి పోదాం పద" అన్నాడట వెంకటయ్య.

"ఏ మొహం పెట్టుకుని ఊళ్ళోకి వచ్చేది మామా? వచ్చి మళ్ళీ నీతో ఎలా కాపురం చేసేది? " అని బాధపడిందంట రంగి.

"ఊళ్ళోవాళ్ళకు ఏమీ తెలియదులే. తెలిసినా చేసేది ఏముంది? మనం పిల్లలు నీకోసం దిగులుపడినారు. నువ్వు బయలైరు, వెళ్ళిపోదాం ఇక్కడ నుండి" అన్నాడు వెంగటయ్య.

పిల్లల మాట వినగానే రంగి హృదయం కదలాడింది. వెంటనే బయలుదేరింది.

తలమీద చీరకొంగు, ముసుగు వేసుకుని బస్సు దిగింది రంగి. ఊళ్ళో ఎవరికీ మొహం చూపించలేకపోయింది. సిగ్గుపడుతూ కొన్ని రోజులు ఇంట్లోంచి బయటికి కూడా రాలేకపోయింది. ఊళ్ళోవాళ్ళకు తన గురించి తెలుసేమా, తనగురించి వాళ్ళు మాట్లాడుకుంటున్నారేమా అనే తలంపుతో ఎపుడూ దిగాలుగా ఉండేది రంగి. ముందులాగా హుషారుగా పాటలు పాడుతూ కథలు చెపుతూ ఊళ్ళో అందరికీ కబుర్లు చేస్తే రంగి నోరు మూగపోయింది.

ఊళ్ళో జనంకూడా ఏమే రంగి ఒక సంవత్సరంలోనే కువైటుకు వెళ్ళి తిరిగివచ్చేసావా? ఏం తీసుకొచ్చావు? ఇంతకీ కువైటు వెళ్ళావా? అని నవ్వుతూ అడగడం ఎక్కిరించటం ప్రారంభించేసరికి ఇంట్లోంచి బయటికి వచ్చేది కాదు. ఎవరితోనూ మాట్లాడలేకపోయేది. నువ్వు నన్ను క్లామించి మళ్ళీ ఇంట్లో చేర్చుకున్నావు. కానీ నాకు ఊళ్ళో తలెత్తుకుని తిరగాలన్నా, అందరితో మాట్లాడాలి అన్నా అవమానంగా ఉంది. మనం ఈ ఊరు వదిలి మా అమ్మగారి ఊరుపోదాం. అక్కడ కూలిపనిచేసి బ్రతుకుదాం అని మొగుడ్ని బతిమాలుకుంది. వెంగటయ్య కూడా ఒప్పుకుని సరే అన్నాడు.

మా సేద్యాన్ని వెంగటయ్య చిన్నాయన కొడుక్కి అప్పగించి పిల్లలు ఇద్దర్నీ తీసుకుని ఒకనాడు వాళ్ళు మా ఊరు ఒదిలి వెళ్ళిపోయారు. రంగి వెళ్ళిపోయింది. కానీ మా పాలం వైపు వెళ్ళినపుడల్లా రంగి పాటలే గుర్తొస్తాయి. ఆమె గొంతే ఆ పరిసరాల్లో ప్రతిధ్వనిస్తూ ఉంటుంది.

చదువురాని పల్లెటూరి ఆడవాళ్ళు బయట ప్రపంచం తెలియని వాళ్ళు కువైటు మీద మోజతో, డబ్బు సంపాదించాలనే ఆశతో, ఒంటరిగా రంగుల ప్రపంచంలో అడుగు పెడితే వారి జీవితం ఎలా కష్టాల పాలవుతుందో ఈ రంగి కథి నిదర్శనం. రంగి ఒక్కటే కాదు. రంగిలాంటి ఆడవాళ్ళు ఎంతమంది ఎన్ని ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్నారో? చెప్పుకోడానికి వీల్కేని పరిష్ఠతుల్లో చిక్కుకుని ఎంత మానసిక వేదన అనుభవించారో? ఎంత మంది చేత మోసగింపబడి అసహాయంగా, నిలబడి ఒంటరిగా రోదించారో? అంతంలేని కథలు ఈ ఎడారి కథలు. కాసుల కోసం ఆశతో కువైటు వెళ్ళాలని తాపుతయపడి, ఆ ఎడారిలో ఎండమావులు మాత్రమే చూసిన అభాగినుల కన్నీటిగాధలు ఎన్నో.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments